

**OCENIANIE ARKUSZA
POZIOM ROZSZERZONY**

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Suma pkt	Kryteria zaliczenia
1.	Np. - przez miejscowość przechodzi Szosa Stu Zakrętów – najważniejsza i ciekawa trasa komunikacyjna w Górach Stołowych, - w pobliżu są atrakcyjne miejsca, np. Szczeliniec Wielki, - przez miejscowość przechodzą liczne szlaki turystyczne, - przez miejscowość przechodzi Międzynarodowa Trasa Rowerowa.	0 - 1	Za poprawne podanie dwóch argumentów 1 pkt
2.	Np.: - stoki są położone w obrębie rezerwatu, - duże zalesienie terenu, - występują liczne skały, skałki.	0 - 1	Za poprawne uzasadnienie z użyciem dwóch argumentów 1 pkt
3.	Różnica wysokości: 919 m n.p.m. – 350 m n.p.m. = 569 m Różnica temperatur: 0,6°C - 100 m x – 569 m x = 3,41°C Temperatura na szczycie: 10°C - 3,41°C = 6,59°C	0 - 2	Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 2 pkt (uznajemy wynik podany z dokładnością do 0,1°C)
4.	Np.: T. piesza – liczne szlaki turystyczne, atrakcyjne formy terenu zachęcające do wędrówek, możliwość poznania przyrody PN G. Stołowych, baza noclegowa ułatwiająca wędrówkę (np. schroniska PTTK i PTSM), T. rowerowa - Międzynarodowe Trasy Rowerowe przebiegające przez Polskę i Czechy, T. zdrowotna – możliwość kuracji w uzdrowisku Kudowa Zdrój (sanatoria, pijalnie wód mineralnych).	0 - 2	Za logiczny wybór wraz z uzasadnieniem z użyciem jednego argumentu: - jednego rodzaju turystyki 1 pkt - dwóch rodzajów turystyki 2 pkt
5.	C.	0 - 1	Za wybór właściwej odpowiedzi 1 pkt
6.	Mułowiec, piaskowiec, zlepieniec	0 - 1	Za zapisanie nazw trzech skał osadowych we właściwej kolejności 1 pkt
7.	Morze Bałtyckie, Morze Północne	0 – 1	Za poprawne podanie nazw dwóch mórz 1 pkt

8.	Np. 1 cm – 0,5 km 1cm ² – 0,25 km ² 1 cm ² – 0,25 km ² 1,6 cm ² – x km ² x = 0,4 km ²	0 - 2	Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 2 pkt
9.	Np. - płaski teren (lub zagłębienie), - nieprzepuszczalne skały w podłożu.	0 - 2	Za poprawne podanie: - jednego warunku 1 pkt - dwóch warunków 2 pkt
10.	A. D.	0 - 1	Za poprawny wybór dwóch metod 1 pkt
11.	a) 21 marca i 23 września b) 23 lipca c) 19 stycznia	0 - 2	Za poprawne przyporządkowanie: - dwóch lub trzech dat 1 pkt - czterech dat 2 pkt
12.	a) Np. - są właściwe tylko dla ściśle określonego przedziału czasu geologicznego, b) osadowe.	0 - 2	a) Za poprawne podanie typowej cechy skamieniałości przewodnich 1 pkt b) Za poprawny wybór skał osadowych 1 pkt
13.	C-D-A-B	0 - 1	Za poprawną kolejność wydarzeń 1 pkt
14.	Zjawiska (procesy), np.: zjawiska wulkaniczne, subdukcja, ruchy górotwórcze. Geneza, np.: <u>zjawiska wulkaniczne</u> – w strefie subdukcji następuje przetapianie zanurzonej płyty litosfery; część magmy migruje szczelinami w górę i wydobywa się na powierzchnię; <u>subdukcja</u> – prądy konwekcyjne powodują przesuwanie się płyt litosfery po astenosferze; w miejscach, gdzie występują zstępujące prądy konwekcyjne następuje zanurzanie się płyty oceanicznej pod kontynentalną; <u>ruchy górotwórcze</u> są wynikiem podsuwania się płyty oceanicznej pod kontynentalną, czemu towarzyszy fałdowanie skał osadowych i ich wypiętrzanie.	0 - 2	Za poprawne podanie dwóch przykładów zjawisk (procesów) 1 pkt Za poprawne podanie genezy zjawiska (procesu) 1 pkt

15.	a) - pierwsze – południowopolskie - ostatnie – środkowopolskie b) A	0 - 2	a) za poprawne podanie nazw dwóch zlodowaceń 1 pkt b) za poprawny wybór 1 pkt
16.	Np. - pradoliny, - sandry, - ozy, - kemy.	0 - 1	Za poprawne podanie nazw dwóch form fluwiogłacialnych 1 pkt
17.	Np. - osady polodowcowe sprzyjały rozwojowi słabych gleb, - osady polodowcowe np. piaski, żwiry, stanowią surowce mineralne dla przemysłu i budownictwa, - urozmaicony, atrakcyjny turystycznie krajobraz, np. pojezierza.	0 - 2	Za podanie poprawnych przykładów: - jednej konsekwencji 1 pkt - dwóch konsekwencji 2 pkt
18.	1 – umiarkowany morski, Irlandia 2 – zwrotnikowy monsunowy, Półwysep Indyjski	0 - 2	Za poprawne uzupełnienie wiersz lub kolumnę po 1 pkt
19.	Np. - redukcja emisji CO₂ dzięki alternatywnym napędom samochodów np. na paliwo wodorowe, - zakładanie filtrów na kominy, - stosowanie elektrofiltrów, - szersze stosowanie niekonwencjonalnych źródeł energii np. słonecznej, - zmniejszenie udziału paliw kopalnych w produkcji energii, - energooszczędne budownictwo i produkcja przemysłowa.	0 - 3	Za poprawne podanie: - jednego sposobu 1 pkt - dwóch sposobów 2 pkt - trzech sposobów 3 pkt
20.	a) Stopień zasolenia: słodkie – J. Ontario, J. Wiktorii słone: J. Aralskie, M. Martwe b) Geneza: polodowcowe: J. Gopło, J. Śniardwy tektoniczne: Bajkał, Niasa, Tanganika.	0 - 2	a) Za poprawne pogrupowanie według podanego kryterium 1 pkt b) Za poprawne pogrupowanie według podanego kryterium 1 pkt
21.	1. P. Białowieska 2. Bory Tucholskie 3. P. Kampinoska 4. P. Niepołomicka	0 - 2	Za rozpoznanie: - dwóch lub trzech kompleksów 1 pkt - czterech kompleksów 2 pkt

22.	$\begin{array}{ccccc} & & C - H & & \\ E - G - A & & \diagup & & \diagdown \\ & & F - D & & \\ & & & & B \end{array}$ lub $\begin{array}{ccccc} & & F - D & & \\ E - G - A & & \diagup & & \diagdown \\ & & C - H & & \\ & & & & B \end{array}$	0 - 2	Za poprawne uzupełnienie dwóch pierwszych pól (E i G) 1 pkt Za poprawnie uzupełniony cały model 2 pkt
23.	Liczba kobiet w 2003 r. $38\,195\text{ tys.} - 18\,493\text{ tys.} = 19\,702\text{ tys.}$ $19\,702 : 18\,493 = 1,06$ $1,06 \times 100 = 106$ zaliczamy: 106,5 oraz 107	0 - 2	Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 2 pkt
24.	A.	0 - 1	Za wybór poprawnej odpowiedzi 1 pkt
25.	A. katolicyzm B. prawosławie C. protestantyzm D. islam E. katolicyzm	0 - 2	Za poprawne przyporządkowanie nazw religii do - trzech lub czterech państw 1 pkt - pięciu państw 2 pkt
26.	a) Słabe strony, np.: - duża liczba gospodarstw, - niska towarowość, - niedoinwestowanie infrastruktury, - nadmierne zatrudnienie, - niski poziom wykształcenia rolników. b) Mocne strony, np.: - zdrowsza żywność produkowana przez polskich rolników, - tańsza żywność, - duże zasoby użytków rolnych pozwalają na gospodarowanie, sprzyjające środowisku naturalnemu.	0 - 2	a) Za poprawne podanie: - dwóch słabych stron 1 pkt b) Za poprawne podanie: - dwóch mocnych stron 1 pkt lub Za poprawne podanie po jednej słabej i mocnej stronie 1 pkt
27.	a) D b) Np. Gospodarstwa o najmniejszej powierzchni mają największy udział w strukturze wielkości gospodarstw rolnych w południowo-wschodniej części Polski.	0 - 2	a) Za poprawny wybór litery, oznaczającej województwo 1 pkt b) Za poprawny wniosek 1 pkt
28.	Np. - głównymi partnerami są kraje wysoko rozwinięte, - głównymi partnerami są przede wszystkim kraje sąsiadujące.	0 - 1	Za poprawne sformułowanie jednej prawidłowości 1 pkt

29.	Np. - zmiany głównych partnerów – przed 1990 r. były to europejskie kraje socjalistyczne, a obecnie są to kraje UE, np. Niemcy. Przyczyny: - rozpad ZSRR i RWPG – załamanie się rynków wschodnich, - zmiana ustroju w Polsce, - przemiany polityczne w Europie.	0 - 3	Za poprawne podanie: - zmiany 1 pkt - jednej przyczyny 1 pkt - dwóch przyczyn 2 pkt
30.	a) B. b) np. - zmiany w strukturze gałęziowej przemysłu – zamykanie starych zakładów przemysłowych, - spadek zatrudnienia w przemyśle, a wzrost w usługach, - zmiany funkcji miasta z przemysłowej na handlową i naukową, - powstanie, np. dużego centrum handlowego i banków, - zmiana zabudowy.	0 - 2	Za poprawny wybór nazwy procesu i podanie: - jednego zjawiska 1 pkt - dwóch zjawisk 2 pkt
31.	Pozytywny charakter, np.: - znaczna poprawa stanu środowiska naturalnego, - zmiana wyglądu miasta i wzrost jego znaczenia w Wielkiej Brytanii, - wzrost zamożności mieszkańców. Negatywny charakter, np.: - strajki górnicze, - w początkowej fazie nastąpił wzrost bezrobocia, - konieczność przekwalifikowania się.	0 - 2	Za poprawne podanie argumentu uzasadniającego: - pozytywny charakter zmian 1 pkt - negatywny charakter zmian 2 pkt
32.	A. C. D.	0 - 1	Za poprawny wybór trzech cech 1 pkt
33.	Nysa – Czechy, Niemcy Niemen – Litwa, Białoruś Karpaty – Słowacja, Ukraina	0 - 2	Za poprawne podanie: - czterech lub pięciu państw 1 pkt - sześciu państw 2 pkt
34.	AIDS – Afryka SARS – Azja	0 - 1	Za poprawne podanie nazw dwóch kontynentów 1 pkt

35.	Np.: - duża migracja ludności między krajami i kontynentami, - wzrost szybkiego transportu ludzi m.in. lotnictwa, - tempo przemieszczania się ludności jest wyższe niż rozpoznawanie i diagnozowanie ognisk zakaźnych, - rozwój turystyki, - duże zagęszczenie ludności na małym obszarze, np. w wielkich aglomeracjach, - niski poziom medycyny i higieny w krajach słabo rozwiniętych.	0 - 2	Za poprawne podanie: - dwóch przyczyn 1 pkt - trzech przyczyn 2 pkt
-----	--	-------	---